

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . . . 3 kr.
MAGYAR HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hova az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRACZÁR.

Pusztulás.

Általánosodik az egész országban a panasz. Nehéz, sőt lehetetlen a megélhetés. Zúgolódnak a munkások s véres napoknak vagyunk örömtelenül tanúi. Zúgolódnak a kisiparosok. S tanúi vagyunk, hogy jut tönkre a kisipar, mely annyi ezer embernek nyújtott biztos kenyeret. Pang a kereskedelem is, különösen a vidéken. Egymás után jutnak a tönk szélére a kereskedők, sorba buknek s láradozásuk jutalma a esőd, mely elnyel mindent. Szóval megindult az egész téren a pusztulás . . .

S éppen most indult egy mozgalom a pénzintézetek körében, hogy annyi a heverő tőke, oly óriási a pénzhalmozás, mi a bankokba vándorol, hogy le kell szállítani a kamatfizetést.

A pénz tehát sok. S még sincs megélhetés? Még sincs ipar, kereskedelem? Nincs elég vállalkozás? Van iparunk, csak hogy az gyári s épp ez öli meg a kisiparunkat, mely egy-két évtized előtt izmos és életerős volt. Vállalkozás pedig csakugyan nincs bennünk. Spekulálunk csak s tőkénket a kisipar, vagy a kereskedelem, avagy más tisztességes vállalat fellendítésére nem bocsátjuk ki karmaink közül. Hadd fekdűjék a bankban, őrizték a vaspántok.

A kisipar és a kereskedelem pedig csak hadd pusztuljon. Hiszen ez szaporítja a milliókat. Oh mert ezek a milliók a gyári ipar szolgálatában állanak. Sajnos, de így van. A nép legtöbb rétegeiben általános az elégtelenség, a zúgolódás, a keresetképtelenség, a tönkrejutás, a pusztulás.

Sokan nem akarják ezt észrevenni. Így a kormány is igen nehezen vette észre. De azután egy küldöttség járt egyik tagjánál, a kereskedelemügyi miniszternél, a ki látva a rettenetes

bajokat, melyeknek orvoslása is rettenetes munka lehet, így szólott: Látom a veszélyt, csak hogy annyi felé látom, hogy azt sem tudom, mit eslekedjek. Önöket érné e sok baj, adják meg az utasítást nekem Ön maguk.

Ma már ritkán hallhatunk ilyesmit. Egy miniszter ki a bajt nemcsak elismeri és orvosolni akarja, hanem az orvoslást azoktól akarja megtanulni, kik azt legjobban tudják, mert hisz a baj őket éri.

Ez őszinte felszólításra legyen a felelet is őszinte. A küldöttség megmondta a baj gyógy módját a nagy közönség nevében, mondjuk el mi is, szintén a közvéleménynek óhajtván igaz tolmácsa lenni.

A megélhetést nehezíti a pénz sóvár korunk, mely újra felverte a pénz értékét, noha annak kamatlába csak alább szállhat. S a megélhetést nehezíti az általános drágaság, mely az ország közgazdasági piaczeit jellemzi.

S ha ehhez hozzátesszük, hogy a kereset forrás megdöbbenően kicsiny, előtűnk látjuk a baj főokát.

De menjünk tovább. A gyáripar nemcsak versenyezni akart a kisiparral, hanem sikerült is azt teljesen kiszorítani, tönkre tenni. Sok országban ez így van s elkerülhetetlen. De mi nekünk a kisipar tönkretételét meg kellett volna akadályoznunk, mert itteni nagy iparunk bölcsője, szülőanyja az elterjedt kisipar volt. Már pedig szabad-e a fejlődő gyermeknek éhen halni édes anyját? S a kisipar pangása hány ezer és ezer jó magyar polgárt tett kenyérkeresetképtelenné, családjaikat átadva a nyomornak, a szükségnek!

Miért szegődött az állam hatalom is három évtizeden át a gyáripar szolgálatába? A katonai szállításokból miért nem juttatott a kisipar képviselőinek? Juttathatnak a gyári iparnak is, de

ha kell ötvenezer bakancs, 25 ezert elkészíthetnek százával a kisiparosoknál is. Ez esetben például 250 kisiparos jut szép keresethez.

Miért idegenkednek a kisiparosoktól, mikor azok a munkát legalább épp úgy készítik, mint a gyárak gépei.

S mégis viszont a kereskedelem terén mit tapasztalunk? Hogy a nagy kereskedők szükségleti cikkeit külföldről szerzik be s oly méreg drágán, hogy szintén nem boldogulhatnak. Ehhez járul a hitel hiánya. Ugyan melyik kisiparosnak van ma például a fővárosban hitele? S melyik kereskedő kapna nagyobb hitelt egy takarékpénztártól akár váltóra is?

A kormánynak, mint az állam hatalom képviselőjének mind erre gondolni kell s ha meghallgatja a bajokat, elmondhatja a bajok módszereit, ez ország jövője érdekében orvosolja is azokat. Hacsak nem akarunk tüntetni elszegényesedésünk általánosodásával!

Közgyűlés.

Szarvas város képviselő-testülete a folyó évi július hó 20-án délután rendkívüli közgyűlést tartott, melynek lefolyásáról a következőkben rövidesen megemlékezünk.

Az első tárgy, mely már vagy harmadszor van tárgyalva a közgyűlés elé terjesztve, s amely a Komár Mihályval ház hely vétele iránt kötött szerződés jóváhagyását tárgyalja, ismét előadott egy 15 nap mulatával tartandó közgyűlésre.

A második tárgy, vagyis a községi új építkezési szabályrendelet megerősítése, már most

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCZÁJA.

Macska játszott az egérrel.

Írta: Zs. Tihamér.

Szegény barátom . . . ! Szerencsétlen fiatal ember . . . ! Sajnálak lelkem mélyéből, lelkem tiszta érzelmével! Te, ki szüleidnek bálványja, reményeiknek összessége voltál, élted hajnalán, nyíló virággént hullottál le a földi élet örömeit nem is ismerve. Neked csak sorvasztó bú, emésztő bánat, kínos vergődés volt osztályrészed. Öröm poharad, melyet pedig igen sokszor kiittál, mindig csordultig volt. Lelked nem bírta ki fájdalmaid súlyát s most itt vagy koporsóban s talán boldogságodat, melytől földi életedben a sors mostoha keze megfosztott, feltalálod. Te vágyakoztál oda jutni, megakartál szabadulni lelki kínjaidtól, odahagyni a reád nézve oly annyira öröm-szegény, sivar életet, öncézled volt. Mit tettél?! Saját kezddel oltottad ki reménydus életedet. Még most is ott füstölög oldalad mellett a gyilkos fegyver, melynek golyója által óhajtottál megmenekülni a földilét gyötrelmeitől. Mi, kik most ravatalod mellett szomorúan állunk, kérünk téged, hogy — ha a tulvilágon eléred ezéledat, melyért e földön hasztalan küzdöttél, — add tudtunkra s ha boldog lész, boldogságodban mindnyáján osztozzandunk

Most pedig gyászos emlékeddel hagyjuk el bus ravatalodat, melyet az idők mostoha s romboló keze szívünk-ből kitörölhetni soha nem fog. Elköltözött jó barátunk nyugodj békén, Isten veled!

* * *

Távol a nagyvárosok zajától, messze a felvidéken egy falucska csendes otthonában, hallottad e a gyilkos fegyver halálos durranását, Urbán Lidi? Ugy-e nem hallottad? Pedig viszhangját sokszorosán adták vissza a hegyek völgyek. De ha esetleg hallottad, gondold talán, hogy valaki vadászott s fegyverének hangja zavarta meg az erdei magányt? Csaldó! Figyelj csak ide s az általam mondottakból talán megtudsz valamit! Nem új történet, az igaz, sokféle variációban jelent már meg.

Felső magyarország egyik regényes vidékén, erdős-völgyes bérz ölében fekszik egy kis falu, neve: Radvány. Már is látom, mily izgalom fog el e név hallatára, de kérlek, ne zavarj, hadd, mondjam el egy huzomban, végig, a mit akatok.

Abban a kis faluban lakott a többek közt egymás tőszomszédságában két jómódu, tekin élyes polgár. Elégedett volt mindkettő. Egyik buzgón küszönte meg a jó Istennek, hogy családi életét egy kedves kis leányval aldá meg, a másik mindennap halát rebegett a Teremtőnek, hogy nekik meg egy jó fiut adott.

A szülők minden örömeiket gyermekeikben találták fel s reményeik bennök összpontosultak, szerették

sőt dédelgették őket, mind a metlett azonban gondos neveltetésükről sem feledkeztek meg. A gyermekek is ugy szerették egymást, mint testvérek, igen ragaszkodtak egymáshoz. Együtt futkostak, játszadoztak, míg nem eljött a válás ideje. Ugyanis a fiu tanulmányait folytatandó a fővárosba került, hova öt pár év mulva — szintén hasonló czélből — a leány is követte. A leány a fővárosban egyetlen ismerőse az a fiatal ember vala, kivel pár év előtt otthon játszadozott. Jól esett szíveiknek egymásban a közeli ismerőst tisztelni s hacsak idejük engedte, mindég együtt voltak. Így történt a után, hogy a két fiatal szív egymás iránt heves szerelemre gyulladt. Az első év nagy vakációján a szülők már észrevették a kölcsönös vonzalmat s örültek a gyermekek ártatlan boldogságán. A következő évben a leány már befejezte tanulmányait s a felvidék egyik mozgalmas iparvárosának ovodájához választották meg. A fiu azonban magasabb pályára készült; ő neki még sokat kellett tanulnia. Fájdalmas könnyhullatások közt vált meg a két szerető szív egymástól. Válásuk előtt fogadták az egy élő Istenre, hogy hűek lesznek egymáshoz és kölcsönös esküvel erősíték, hogy egymás nélkül nem élhetnek.

Azután elhatározták magukban, hogy — ha majd a fiu is elvégzi tanulmányait s az utolsó vizsgáját leeszi, — boldogságukat megállapítandók, — egymással egybekelnek. Ezzel a leány távozott kedvese köréből, elfoglalta állását, a fiu pedig serényen látott tanul-

ötöd izben van a közgyűlés előtt, ezuttal azonban azon szerencsében részesült, hogy tárgyalás alá vétetett és egész terjedelmében, úgy amint azt az építkezési bizottság elfogadni javasolta, el is fogadtatott.

A 3-ik tárgy volt Békésvármegye közigazgatási bizottságának azon határozata, melylyel a községi képviselő-testületnek az aszfalt járda kiépítését kimondó határozatát megerősítette. Ez egyhangulag tudomásul vétetett.

4-ik tárgy. Békésvármegye közigazgatási bizottsága, Szarvas város képviselő-testületének azon határozatát, mellyel az aszfalt járda kiépítése céljából egy 32 ezer frtos kölcsönnek felvételét kimondotta, — csak azon feltétel mellett hagyta jóvá, hogy ezen kölcsön legfeljebb 30 évi törlesztésre vétessék fel. Ezen tárgy érdemleges határozat hozatal céljából egy 30 napra kitűzendő közgyűlésre utaltatott.

Szinte azonképen az 5-ik tárgy is 30 napra elodáztatott. Amely tudniillik a községi orvosok fizetésének és látogatási díjainak felemelése tárgyában a vármegye törvényhatósági bizottsága által hozott határozat volt.

6-ik tárgy, mely alatt Blazicek Félix abbéli folyamodványa tárgyalatott hogy Szarvas község kötelékébe leendő felvétele helyeztessék kilátásba. — Nevezett ugyanis ez idő szerint még nem is magyar állampolgár. A képviselő-testület tehát az esetre, ha magyar honpolgári jogot nyer, a község kötelékébe leendő felvételt kilátásba helyezte.

7-ik tárgy volt Osztrólcuzki János községi napidíjas kérvénye, melyben napidíjának 1 frtről 1 frt 20 kr-ra leendő felemelését kéri. Nevezett kérelmével elutasítottatott.

A 8-ik tárgyat képezte Czesznák János és társainak azon kérvénye, melyben a mezőberényi országutból kiágazó, az Ezüst szőlők előtt elhaladó s a Czibula halomig vezető utnak a községi dülő-közutak közzé felvételét és a község által leendő jókarban tartását kéri. — A kérelemnek ily értelemben hely nem adatott. Azonban kimondta a képviselő-testület, hogy ezen egy esetben a nevezett utat közlekedésre alkalmas jó állapotba helyezteti, de a további fenntartási kötelezettség ezutánra is a jelenlegi dülő ut tulajdonosok terhét képezendi.

9-ik tárgy. A községi tanács ezuttal tultelt addigi szűkkebléségén és igazi emberbaráti érzülettel abbéli előterjesztéssel élt a képviselő-testülethez, hogy Hellebrandth Miklós községi díjnok betegeskedésére való tekintettel állásától mentessék fel és kegydíj czímen 120 frt szavaztassák meg. Azonban ezen előterjesztés, a képviselő-testület határozat képtelensége miatt tárgyalható nem volt, hanem egy 30 napra tüzendő közgyűlés elé utaltatott.

10-ik tárgy volt a községi tanács előterjesztése 147 frt 38 kr. 1895 évbéli behajthatlan fogyasztási adó leírása iránt. A jelzett összegű

fogyasztási adó hátralékának, a tanács előterjesztésében felhozott indokok alapján leírásba hozatala elrendeltetett.

Tárgyalás elé kerültek azután az időközben beérkezett ügydarabok.

Ilyen volt a községi rendőrök fizetésének felemelése tárgyában keletkezett belügyminiszteri rendelet. — A belügyminiszter ugyanis a város képviselő testületének azon határozatát, melyben a községi rendőrök fizetése felemelésének nem teljesítését kimondotta, a beadott felebezés alapján feloldotta és a községi rendőrök fizetését 180 frtről évi 240 frtra emelte.

A képviselő-testületnek most már nem lett volna egyéb teendője, mint ezen magas rendelkezést, tudomásul venni. A helyett azonban a közgyűlés egy a miniszteri rendeletet kijátszó intézkedést tett. Azt ugyanis, hogy a kérelmező rendőröket állásukból a f. év végével elbocsájtotta, mert miért merészkedtek ők a képviselő-testület ama elutasító bölcs határozatát megfélebbezni.

Időközben beérkezett tárgy volt továbbá az ágost. egyháznak temető czélokra az új temető mentén levő s a község tulajdonát képező területek átengedése iránt beadott kérelme. Ez egy 30 nap múlva tartandó közgyűlésre jegyeztetett.

Végül a tanács jelentí hogy a 18-a számú körösi átmetszés mentén a part kikötési jogát évi 28 frtért Grim Mór fakereskedőnek bérbe adta. Ezt a képviselő-testület tudomásul vette. Mire a közgyűlés véget ért.

HIREK.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Dr. Laukó Dezső a lőcsei kir. pénzügyigazgatósághoz fogalmazóvá nevezte ki.

— **Alvás a fürdőkádban, vagy a csendes szendergés miként idéz elő riadalmat.** Az elmúlt hét, ha nem is hozott az ujdondász számára valami különösebb ujdonságot, még sem ment el teljesen esemény nélkül. A rómitó hőség fürdésre kényszeríti az embert. Fürdeni nem virtus, csak legyen hol. Itt Szarvason például nincs hol. Egy a fürdés után rég epekedő urfi is azon töprengett már jó ideje, hogy jó lenne egy kicsit fürdeni. — De hol? . . . Egyszer aztán megsejdité, hogy van az Árpád vendéglősnek egy fürdő szobája, melyet a vendéglős nagylelkűsége használatára bocsájt másnak is, a ki fürdeni szokott. Mert néhányan ilyen szokású emberek is kerülköznek. — A fentebb jelzett és fürdés után ábrándozó urfi egyet gondolt s eme egy gondolatát mindjárt tett is követte: fent termett az Árpád vendéglő fürdőjében, bizonyára azzal a jól eltökélt szándékkal, hogy most a vízi nimphák enyeltésének engedve, ő bizony meg fog fürdeni. — A fürdő szoba ajtaja az urfi háta megett bezárult — Következik a csend, a néma csend, mely mit sem

árult el a fürdés titkaiból. Egy óra elmúlt, tudniillik egy órai időköz, s a fürdőző urfi nem jelentkezik a fürdő ajtaja marad zárva, amint azt önképzőleg belől bezárta. Két óra múlik, még sincs semmi nesz. A néma csendet a legkisebb zaju vizloccsanás sem zavarja.

— De elmúlt a harmadik óra is a nélkül, hogy hősiünk a fürdőből ki jött volna. — Ez a fürdésnél előfordulni nem szokott fontos esemény feltűnik az Árpádbeli szemfüles pinczereknek is, s az egyik oda sug nagy titokban a másikhoz, ujjával a fürdő-szoba felé mutatva, hogy a szegényke, vagy már régen nem fürdött s most jól esik neki a fürdő, vagy kiakarja használni a fürdő díj, hogy ne hiába dobta légyen ki, talán azért fürdik fél napig. — A másik pinczér rém esetet lát, sőtét baljósattal beszél. A fürdőző bizonyára öngyilkos lett, annak kellett lennie, mert ő már hallotta, hogy a legédesebb halál a fürdőben van, mikor az öngyilkos jelölt ereit peneczelussal felmetszi. — Hátha az a fiatal urfi is egy öngyilkos jelölt volt és mi nem láttuk meg az ábrázatáról. Ezen nagy élettapasztalatra köveikéztetni engedő nyilvánítás aztán rémes sejtelmekre adott alkalmat az Árpád szálló ekkor már összegyűlt összes alkalmazottjai között. De némcak sejtelmekre ösztönzé őket hanem tette is. Mert hamarjába feszítő szerzámot keritettek és az ajtó egy recsenés után nyitva volt. — És mit láttak a szemek és mit érezének a kezek, a mikor a fürdő urfi megtagogadták . . . hat azt, hogy hősiünk nem öngyilkos jelölt volt, hanem csak . . . aludt.

— **Gőzhajózás a Körösön.** A Körös folyónak gőzhajó járatásra alkalmas voltát most féteti próbára a kereskedelmi miniszterium. E czélból Rapaics Radó miniszteri osztály-tanácsos már a mult hét elején, midőn a Körös folyó közepes magas vízállással bírt, kezdte meg a próbát, mely abból áll, hogy egy gőzös által vontatott két teher szállításra berendezett uszályhajóval egészen Gyuláig felhajózni szándékozik, a helyi körülményekhez képest méréseket eszközöltet a vízmélységéről. Ezen próba teszi függővé a hajózás engedélyezését. Hogy mily áldásos eredménnyel fog járni a gőzhajózás behozatala a Körösmenti vidék kereskedelmére, felesleges bővebben fejtegetni. Annyit azonban fel kell említenünk, hogy a gőzhajón való szállítás már magánál a gabonaszállításnál, a gabona árakban emelkedést idéz elő. Mert a vizen való szállítás jóval olcsóbb lévén a vasuti szállításnál, amennyivel drágább a vasuti szállítás, annyival emelkedik a gabona ára is.

— **A hely pénzszedési jogot** az országos vásárt és piacztért illetőleg, Zúsz Sándor, mint legtöbbet igérő a f. hó 23-án tartott nyilvános árverésen 1070 frtért megkapta.

— **Vásár.** A mezőtúri nyári országos vásár f. hó 31-én es augusztus 1 és 2 an fog megtartatni, a hasított körmű állatok kizárásával.

— **Száj és körömfájás.** Mező-Berény és Békés községekben és határaiban a száj és köröm fájás fellépett. Ugyiszintén a nagyszénási határ ugynevezett Apponyi rátáján, melyet szarvasi gazdák birnak hasznárlban, szintén kiütött. Tehát Békésmegyében ma már alig van község, hol az állatok valamelyes járványszerű betegségben ne lennének. A gazdáknak ezen járványos

mányaihoz. Egy évig hűségesen ápolták egymásiránti érzelmeiket s a távolság, mely köztük volt, látszólag még jobban összeforrasztá szíveiket. Hanem egy év után nehéz napok következtek . . .

(Urbán Lidi te gunyosan mosolygysz: kérélek hagyj fel vele, ne zavarj, had beszélhessek tovább.)

Mint mondtam, igen nehéz napok következtek. Az a leány szép volt, kedves is, sokszor az elragadásig csábító; nem csoda tehát, ha a város előkelő s valamire való gavallérjai eláraszták hódolatukkal.

Eleinte fel sem vette, de később hízeltgett húságának s Isten bocsássa meg a bűnét, később maga kereste rá az alkalmat, hogy udvaroltasson magának. Bálokon, tánczestelyeken ő volt az egyedüli, kit az arany ifjúság színe-java körülrajongott; ő volt a bálók állandó, egyedüli királynéja. Nem feledkezett meg mindezek daczára első szerelméről sem, sőt még azt is megtette, hogy annak a távolban levő érte epedő fiatal embernek minden második harmadik levelére válaszolt és egy legközelebbi bálra úgy közömbösen meg is hívta. A sok és folytonos tanulás lélekölő munkájába elsápadt fiatal embernek egy perczre kigyulladtak arczroszái, fellobogtak szemciben az ideális lélek igaz, tiszta örömei s a jámbor óhajnak, mint paracsnak sietett eleget tenni. Fájtt ugyan lelkének, hogy néha két-három levelére sem kap választ s azok a válaszok is igen sok kétségbe adtak okot: fájdalomnak mind a mellett hangot adni nem mert. Most tehát annál

nagyobb volt öröme s szégyelte, hogy egy perczre is kétségkedett.

Elment a kisvárosi bálra, jól lehet sok költségébe s rengeteg fáradságába került, de ő erre nem tekintett; mert hiszen élets a világon mindennél becsesebb volt s mégis feláldozta azt is.

Hanem ezen a mulatságon átlátta, hogy gyanuja még sem volt alaptalan s ez időtől fogva igen sokat szenvedett. Tánczolt, mulatott a kedvessel, de féltékeny szíve csakhamar észrevette, hogy ő már csak mellőzött.

Többet is látott s már ékkor nem állhatta meg, hogy a következő napon fel ne fedezze féltékenységét. Imádottja meglepetésében hajlandó volt a jegyváltás formalitásának eleget tenni, csakhogy völegényét megnyugtassa. A jegyváltás meg is történt. A völegény látszólag nyugodtan tért vissza a fővárosba, hogy tanulmányait folytathassa, illetve befejezze, a mennyiben már csak egy éve volt hátra. Lelke azonban nem érzett teljes nyugalmat; egyáltalában nem nyugtatták meg menyasszonya levelei; sőt ellenkezőleg, hova — tovább kezdett kétségbe esni. Kétségbeejtő helyzetének súlyosbításához járult még az is, hogy utolsó vizsgájának nagy napja örült gyorsasággal közeledett. Viharosan ziláló lelke előtt néha-néha mégis mint vezárló talizmán tűnt föl kedvesének halvány tünemény képe, s ő — habár szét foszló reménnyel — küzdve küzdött hogy már — már elmerülni készülő kised hajójával biztos révbe — menyasszonya karjaiba — evezhessen.

Imádottja pedig már ekkor nem volt az övé . . .

Elvakította a folytonos hálványozás kábító mámora s egészen megfeledkezve arról, kinek minden gondolata csak ő vala, még jegy-gyűrűjét is az asztalfiókba rejté. Napról napról-napra kevesebbet gondolt vele s ha mégis egy futó gondolata oda tévedt a fullasztó levegőjében fásasztó lelki munkák és a kedély viharos harczi közt élő jegyesére, akkor is a szakítás mikénti módja fölött gondolkozék, mint más egyébről.

A szegény fiatal ember pedig remélt . . . Eljött a vizsga napja és — elbukott. Hajója tehát elmerült, most uszás által igyekezett révbe jutni. Midőn erről menyasszonyát szép kérév levelben értesítette, az vissza küldte a jegy-gyűrűt. A rév mehelyet nem adott a hullámokban küzködő szerencsétlennek. Nincs hajó, nincs kikötő, miért kioldójék tehát a hajós. Leszált a tenger fenekére hajójához. Figyelj csak Urbán Lidi! Az a szerencsétlen fiatal ember, midőn jegy-gyűrűjét visszakapta, az első pallanatban fájdalomának óriási sulya alatt elveszítette esztét, a második pillanatban pedig dördült a gyilkos fegyver, mely kioltá reménydus életét. Az a durranás hallatszott ide, azt vizsgálgozták a hegyek és te Urbán Lidi lelki furdalást még sem értesz? Látom, már elsápadsz; de ne félj, nem történt egyéb, csak macska játszott az egérrrel

A macska te voltál, Urbán Lidi!

állati nyavaják által igen lényeges bevételi forrása van tönkre téve. — A sertések között a sertésvész, orbáncz és himlő dühög, a szarvasmarhák és juhok állománya pedig a szájszél- és körömfájás által van veszélyeztetve.

— Lesz már egyszer jó mulatság is!!!

A szarvason időző egyetemi polgárok a jövő hó közepén jótékonczélu mulatságot rendeznek. A rendezésben az összes Szarvason tartózkodó egyetemi polgárok rész vesznek és idejüvelőket a „Békés megyei kör“ máshol időző tagjai is már megígérték, úgy hogy a mulatság igen sikerültnek ígérkezik.

— Az éneklész úr.

Nem valami nagy bizalommal és reménnyel nézhetünk közművelődésünk elé midőn az alábbi folyamodványt elolvassuk, melyet az Új Fővárosi Lapokból veszünk át, — s melyet egy Magyarországi Bereg megyéjében alkalmazásban levő kántor-tanító szerkesztett és írt meg a következőképen: „Alantirozott g. kolikus kántor éneklész méltóságod hevítő flú járulvány előtt, hogy a b-i nem akarja engemet, mert a gróf nem adta nekik méréskor legelő és azér ők kántori földeken okornak marhákkal legeltetni, de én aztat nem engedte meg. Éjtel 10 órakor karókkal állattá a kényl a házat a harangozó fuval hogy engem meg üdössön. Ugy ugat rám, mint a cigányra és csúfol. Én aztat nem tudok türelmezni, mert egy Bisztriai kántor éneklész a nevem. Harmincz forintot ekviliántet rám akarnak kenni. Hát én eztet nem fizetek, mert sok és nem dukálja. És iskola földet én nem legelek. Azért 11 évi működéssel kérek hogy Rosztokáros tanítt legyek, mert itt a nép rossz és stola nem fizetik.“ Gratulálunk a kántor-tanító éneklész úrnak aki az iskola földet nem legeli s észinte üdvözlettel adózunk az illetékes tanfelügyelő úrnak, aki ily kiváló erőlkkel igyekszik népünk javát előmozdítani. Még nem érik kérdeni, hogy: hát nem boldog a magyar?

— Építkezési utó felülvizsgálat.

Az Árpád szálloda épületét a m. kir. gyulai államépítészeti hivatal a f. évi augusztus hó 3-án vizsgálja felül.

— Kicsiny a temető.

Az ág. evangélikus egyház, amennyiben az új temető hely megtehető felben van az ezen temetővel határos és Szarvas község tulajdonát képező földterületeknek temetkezési célra leendő átengedése iránt Szarvas község elöljáróságához kérvényt adott be. A kérelem oly indokolt, hogy méltánytalan volna ha képviselő testület annak teljesítését megtagadná.

— A katolikus autonómiai országos kongressusra küldendő képviselő választása Szarvason is megejtetik.

Még pedig a szarvasi róm. kath. hitközség Jeányiskolájában a folyó évi július hó 25, 26, és 27-én a délelőtti órákban. Vasárnap azonban délután is lehet szavazni. — Békésvármegye katolikus lakosainak az orsz. kongresszuson leendő képviselőre jelöltül Gróf Wenckheim Géza van kandidálva.

— Práznovszky Ferencz tiszteletbeli főszolgabíró 6 hetes szabadság idejét,

melyet egészségének helyre állítása céljából nyert, — a f. hó 20-án kezdte meg. Távolléte ideje alatt az anyakönyvvizetésben Csomák István járási tisztviselő helyettesíti.

— Át-illetve visszahelyezés.

Salacz Ferencz közigazgatási joggyakornok, ki ideiglenesen a vármegye székhelyére Gyulára volt áthelyezve, a szarvasi járás szolgabíróságához visszahelyeztetett.

— Kérelem.

A szerkesztőség a Szarvas és Vidéke múlt hetf. számában felkérte azon névtelen levélíróját, ki a tanuló ifjuság nyári táncvizalma alatt a pénztárnok által elvesztett 100 forintos bankjegy megtalálójára nézve felvilágosítást ígért, hogy a megtaláló nevét legyen szives a szerkesztővel közölni. Ez ideig azonban értesítést ez ügyben nem kaptunk. Miután azt kell hinnünk hogy az e tárgyban közzétett kérelmünket nem olvashatta, ismételt megpróbálkozunk felkérni, hogy az általa kikötött feltétel mellett legyen szives velünk levélben, — ha névaláírással nem bíró levélben is, — ígérését beváltani.

— Arany karika.

Grósz Ármán óráshoz a napokban két gyermek egy arany karikával, mely valószínűleg kézi pénztárczáról veszett le, beállít s azt megvételere kínálja. Grósznak a gyermekek gyanusnak látszottak és miután azon kérdésére, hogy honnan szereztek, határozott választ adni nem tudtak, himeztek, hámoztak, — Grósz az arany karikát a községi rendbirtoshoz beadta tulajdonosának kiderítése végett. Igazolult tulajdonosa tehát azt a mondott helyen átvetheti.

— Szegény. Özike.

Három. Nimródnek a múlt

hét szerdáján kedvébe járt szent Hubertus. Ugyanis Halásztelekek a vasúti menti részén az ármentesítő társulat gátjára özet vetl észre a reggeli órákban s telefonon be is jelentette. Pap István társulati mérnöknek. — Mire aztán egy percet sem szalajtva el, fegyverre kapva 3 vadász gyorsan a helyszínén termett és egy kukoricza táblának másodszori meghajtatása után nagy veszére kiugrott az özike, melyet Sziráczky Gyula tanár gyilkoló fegyverével rögtön le is lőtt. Szegény özike! mit vétettél? Az volt a vétked, hogy eltél, meg kellett halnod tehát, nem rég szerzett új s minden oldalról háborított otthonodban.

— Hangverseny.

Az Árpád szálloda derék vendéglőse, Dezsőfy József, a közönség érdekében mindent elkövet, hogy elholt szezonban valami új dologgal szórakoztassa és hogy mulattatására kedélyes esték eltölthetésere alkalmat szerezzen. E cél elérése végett nem kímél költséget, nem fáradságot. Most is a gyulai szép hírnévre vergődött gyermek zenekart nyerte meg, hogy közönségünk mulattatása céljából Szarvason hangversenyt rendezzen. A tegnapi tartott és mai napon tartandó hangverseny műsora igen változatos, mely a közönséget csak vonzhatja. A műsor a következő: 1. „Darmus“ Marsch Scharach-tól. 2. Bécsi „Früchteln“ Valcer Czibulka-tól. 3. Az első „Herczklopfen“ szalon darab Eilenberg től. 4. Flóra polka Raab-tól. 5. Militärisches „Tongemalde“ potpori Winter A-tól. 6. Herminen Anadri Ivanovics től. 7. Magyar Csárdás. 8. Eine gemüthliche gesellschaft. 9. Tramerin Mazur Winter A-tól. 10. Jüdischer Jux Marsch Ludvig-től. 11. Nekerezi Polka Glažner-től. 12. Kardieff Marsch Novacsik-tól. 13. Glocken Marsch Ziehrer-től. 14. Marohn aus alt Wien Valcer Scharach-tól. 15. G-a denkblatter Anadrill Korny-tól. 16. Rigoletto Potpoczi Verdicz-től. 17. Goldstein Számi énekel. 18. Az első du koncert Polka Ziehrer-től. 19. Magyar Csárdás. 20. Infanteuzza Scherz Polka Röth-től.

— Az acetylgáz-fejlesztés

tökéletesített módszere, mely Mr. John Gore angol találmánya, nagy feltűnést keltett Budapesten, hogy azt Loosy A. és J. urak, a magyarországi szabadalom tulajdonosai, hozták forgalomba. Az acetylgáz ezen új fejlesztési módszer, által mihamarabb általános elterjedtségnek fog örvedeni, mert ezen nagyszerű találmány egyszerű kezeléssel szakadatlan működése által, tökéletesség szempontjából az összes eddigi találmányokat felülmulta, úgy hogy ez az acetylen világítás terén korszakot alkotónak nevezhető. Rendkívül fontos ez az új világítási módszer a vidékre nézve, mert nem kell hozzá gyárat vagy telepet létesíteni, hanem akármely magánlakásban is felállítható a fejlesztő készülék. A Gore-féle acetylgázfejlesztőnél a robbanás veszélye teljesen ki van zárva, a szerkezet oly egyszerű, hogy a gép kezelése szakember felügyeletét nem igényli, miután az csupán az újratöltésből áll, mi bármilyen eseléd által 5—10 perc alatt könnyen elvégezhető. Minden egyéb munkát a gép szerkezete önműködőleg végez el. Működése szakadatlan, miután két carbid tartója van, melyek egymást önműködőleg cserélik ki. Ezen nagy előnnyel egy találmány sem rendelkezik. Egyszeri megtöltéssel 10 óráig keresztül szolgáltatják szakadatlanul a gázt. Ezeknél fogva figyelmeztetjük t. olvasóinkat, különösen pedig a községi, városi ügyek intézőit, hogy a közmegvilágítás, valamint termek, hivatalok, magánlakok, vagy üzlethelyiségek világítására történő intézkedések esetében el ne mulasszák a Gore-féle acetylgáz-fejlesztő rendkívüli előnyeiről felvilágosítást nyerni Loosy A. és J. uraktól, Budapest, IV. ker., Rózsa-tér 7. sz.

Népmozgalmi adatok.

Születések. Az elmúlt hét folyamán született 21 gyermek. Az év elejétől ezideig összesen 540.

Eljegyzés a hét folyamán két eljegyzés történt, ugyanis Haluska János eljegyezte Krátki Annát, Tóth Lajos pedig özv. Vig Józsefné Rozgonyi Vilmát.

Házasság Mikola Pál özv. Balázs Jánosné szült. Urbancsok Máriaival házasságra lépett.

Halálozás. Az elmúlt hét alatt meghalt 14 ember. Az év elejétől ez ideig összesen 335.

Ezek szerint az év elejétől ez ideig szaporulat 205, — mely szám, ha a szaporodás ily arányban halad, az év végevel a három százat eléri:

Szerkesztői üzenetek.

L. R. urnak. Ma már a lovagkor — fájdalom — végkép lezajlott és a várkisasszonyok megszűntek az erkélyekről részákat, vagy babérokosorut dobni a tovavonuló lovagoknak. Ma az erkélyekről legföljebb virágcserepek esnek le a gyanútlanul elhaladó emberek fejére. Nem közöljük.

T. M. urnak Gyöngyös Novellája igen ügyes, de van benne, egy részlet, amely mélységesen mély megdöbbenéssel töltötte el lelkünket. Ön ugyanis azt írja: „Nővérem a grófné e pillanatban lerántotta a szakállát, amire kiderült hogy az, akit hosszabb ideig nővéremnek gondoltam, voltaképpen a prinzsi archimandrita.“ — Azt nem értjük a többek között hogy miként gondolhatta Ön, hogy egy szakállas ember az ön nővére lehet. Visszaadhatjuk, ha akarja, de nem közölhetjük.

CSARNOK.

Temesetek.

— Irta: Hajnal. —

Ott hol a szomorú fűz ága
Kis kertedben a virágra hajlik,
Ott hol a kis madárka dala
A bokorból messze-messze hallik;
A hol a rózsá ekesen virul,
Mert minden szálát könnyem öntözé,
Ne tegyetek sötét sírbolt alá,
Temesetek virágaim közé.

Ott hol először kezdem sejtetni,
Hogy van a szívnek néha vágya is,
S ha megfosztod rózsát szirmától,
Mi még marad, az csak pusztá tövis.
Ott, hol a liljom szomorún mosolyg,
Miként ha lelkem szállt volna belé,
Ne tegyetek sötét sírbolt alá,
Temesetek virágaim közé.

Nem kell nekem semmi pompa, sem fény,
Hadd' legyek én eltemetve végkép',
Ha azt, a mi boldogított egykor,
Szívem édes álmaim széttépték.
Elég nekem, hogyha olykor-olykor
Kis madárka száll sírom fölé,
Ne tegyetek sötét sírbolt alá,
Temesetek virágaim közé.

Viszhang.

Mikor a hús erdőben járok
Mindenünnen neved hallom,
Falomb, virág, csörgő patak,
Suttogó szél, s madár ajkon.

Csalódás az, ... csak a viszhang
Incselkedő hamis hangja,
Amit érző szivemtől hall
Százszor visszamondogatja!

Galeotto.

Szerelem napjai.

(Levelek Zellának.)

Irta: Végvári R. Ferencz.

Mint a földműves a barázdákat, úgy írom én a sorokat, egyiket a másik után. Írok, egyre írok. Rovom a betűket egymás mellé, szavak lesznek, ezekből sorok, oldalak, ivenk. Soha sem elég, folyton írok. Leveleket.

Es a mint megírok egyet, elolvasom elejétől végig s aztán sírok... Sírok, mert ezeket a leveleket el nem küldhetem annak, a kihez intézem.

Milyen különös! Megírni a levelet s aztán nem a postaszekrénybe, hanem a papirkosárba dojni. Oh nem, nem a papirkosárba! Ahogy elkészül egy, elolvasom, sírok s ahol rátalálok egy névre, (oh, nagyon sokszor) megcsókoltom azokat a fekete betűket. Azután elteszem a levelet. Őrizem őket s lassan-lassan egész halom levél lesz. Akkor azután újra előveszem őket, újra elolvasom, újra sírok, csókolok.

Olyas elegikus hangulat fog el olvasás közben, mikor pedig írok, csupa szenvedély vagyok én is, a levél is. Mert mikor olvasom: őket, gondolkozom. Oh mért hogy az őszre kell gondolnom, holott tavaszi hangokat hallok kicendülni a sorokból? Miért az elmúlásról, szomorúságról?...

Valami idegzsongító, kedvlohasztó csapás éri a szívet, melynek bensejében egy húr megrezdül a fájdalomtól, befészkel magát a melankolia, az akaraterő csökken, a vágyak s remények, mint hajszolt madarak, elfilnek. Kopik a lélek: a bánat hulláma le-leszaggat a lélek partjából egy-egy göröngyöt....

Annyiszor elolvasom e leveleket, s mindig magára gondolok, Zella. De másszor is. A mióta elhagytam a maguk csendes városát és bevettem magam ebbe a nagyvárosi zibongó áradatba, még többször foglalkozom magával, mint mikor láthattam.

Akkor a szokott időben — mindig meglesve az alkalmas percet — megvártam. Nem gondoltam semmire, csak néztem azt a szép Madonna-arcot s ha felemelte szendén lesütött szemét — bár csak egy pillanatra — annak rám vetett tüze bevillant lelkem legmélyébe. S ha visszafilantott nagy óvatossággal követő abrándos trubadurjára, én rám, úgy repesett a szívem; szerettem volna oda szaladni, kicsiny kacsojára csókot nyomni... oh, mert olyan ifjú valék. Azóta benn vagyok az élet küzdelmében, messze magától.

Látom a zibongó tömkelegben a város szépeit és borzasztó rútaknak találok: mintha a fehérre-pirosra festett orczájuk mellett ott látnám fekete lelküket. Mindegyiket rossznak tartom s szeretnék a közelükből futni, de ott tart egy fellebbenő tündérlép: Zella, a maga alakja, jóságos szemével, biztató tekintettel. És maradok; fogva tart a tündérlép varázsa.

... Meséket olvasok szerelmes ifjakról, szerető leányzókról. És magára gondolok. Oly jól esik elhitenem naiv lelkületemmel, hogy maga szeret engem. Pedig nincs semmi alap, amin építhetnék. És mégis építék szép, tündöklő várakat, ragyogással, fényességgel kápráztatókat. A szerelem segít építeni, ez a rossz kőműves: a mit ő épít, az légvár és nem maradó alkotás. De jól esik a légvárban is gyönyörködni és tudni, hogy a romba hanyatló épület maga alá temti a lakóját is.

Egysz komolysággal azt hiszem sokszor, hogy szeret engem. Akkor azután szeretnék odarepülni a délibabó. Alhődre, a maguk városába, hogy édeni percekkel éljünk, együtt, egybeforrt lélekkel, sütkérezve a napfényben, elmerengve boldogságban, hangtalan némaságban hallgatva szerelmes szívünk lázas dobogását. Kitérom a karomat, hogy megöleljem, elcsúszok egy ölelés, egy csók vágyától és Zella, maga nincs a közelemben. Felébrednek álmodozásomból.

És akkor ismét előveszem ezeket a megírt és el nem küldött leveleket.

Előveszem őket és elkezdem olvasni.
És sírok... Zella! Zella!

NYILTÉR.

Nyilatkozat.

Azon véletlent, melynél fogva a hét folyamán dolgaim a városból egy napra elszórtottak, rosszakaróim nevének, becsületemnek s üzletem szilárd alapjának ártó hírek terjesztésére használták fel. E rosszakarátú híresztelések eredményeként fizetéseketelenségemről, csödbe jutásomról beszéltek szerte a városban.

Becsületem, jóhírem mindenek felett drága lévén nekem, a széles körben elterjedt rágalom ártó hatásának meggátlása céljából kénytelen vagyok a hirlapi nyilvánosság útján kijelenteni, hogy a személyemet s üzletemet illetőleg terjesztett híresztelés aljas rágalom, s az eszközök-

ben nem válogató piszkos verseny túlkapása. Ennek megtorlása, s a rágalmozók megfenyítése céljából a büntető bíróság segélyéhez folyamodom.

Dezsőfi József
az „Árpád-szálló“ vendéglőse.

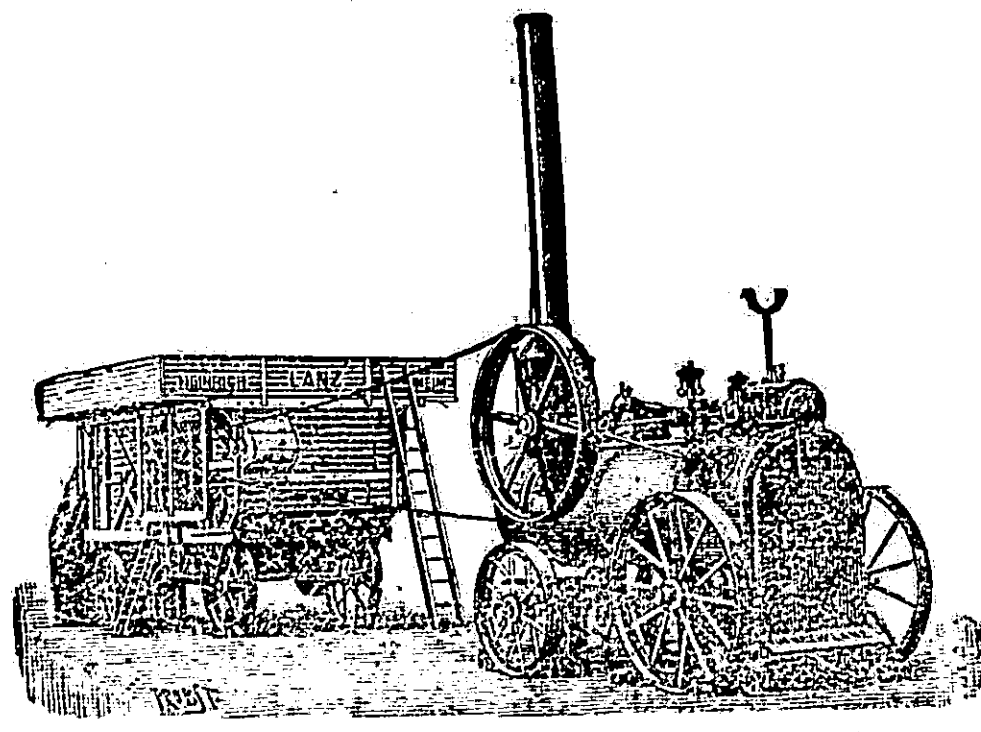
*) E rovatban közölttekért nem vállal felelőséget a szerk.

Felolvas szerkesztő DOLESCH JÓZSEF.
Kiadó lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF.

HIRDETÉSEK.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár, vas és érczöntőde
Budapest, VI. Váci-körút 59 sz.
Alapított 1866-ban.

Ajánlja saját gyártmány legkiválóbb kivitelű szabadalmazott gőzcseplőkészleteit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legcélszerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére

LANZ HENRIK manheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár **gőzmozdonyok és cséplőgépekben**; utóbbiak **háromszori légtisztításra** berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenyelőlségnél az **összes versengő belföld és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték.** Ezek tehát **a világ legjobb gőzcseplőkészletei.**

Képes árjegyzékkel, bérmentve felvilágosítással készséggel szolgálunk.

1-6

Hazánk legkedveltebb savanyú-vize, a

Mohai Ágnes forrás

mely a colera járvány idejében preservatív szernek bizonyult

Borral használva kitűnő kedveltségnek örvend.

Friss töltésben kapható

Csapó Soma

fűszer üzletében. 3-1

Tömörön hajlitott szolid kivitelű

faszékek

nád, perforozott és présel fa ülés-sel többféle kivitelben

Nyomatott a „Szarvas és Vidéke“ gyorsajtó könyvnyomdájában 1897.

jutányos árban kaphatók

Szichta Tivadar

üveg és porcellán kereskedésében (ungvári székgyár-gyári raktára)

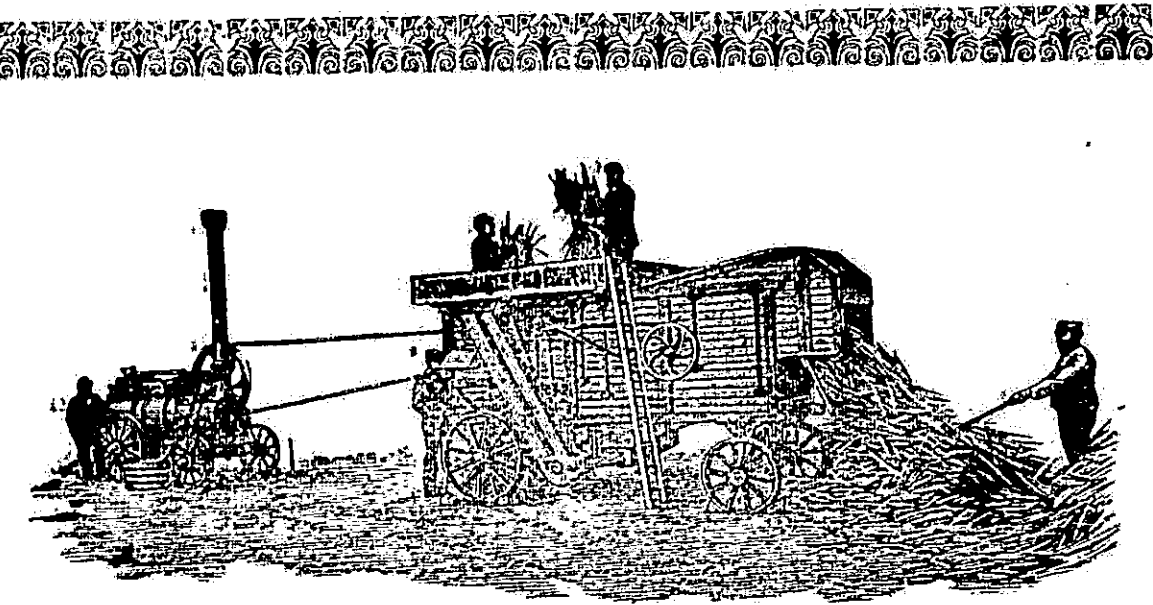
Szarvas, piac-tér.

Díszes képek drb.-ként 4 frt 50 kr.

izléses kép keretek minden nagyságban készíttetnek.

Ugyanott gyermek kocsik kaphatók.

3-1

Mezőgazdasági gép és műszaki szerzőm

raktár tulajdonosok Scherz és Kramer

Debreczenben

A gazdaközönség érdekében kellemes kötelességüknek tartják köz tudomásra hozni, hogy Szarvason a „Korik“ házban egy fiók telepet létesítettek, vezetésével Landler Pál helybeli lakos urat bízták meg.

Telepükre a legjobb minőségű minden néven nevezendő mezőgazdasági gépeket szállítanak, hogy a gazdaközönség szükségletének nagy részét nem csak ábra szerint, hanem természetben láthassa és megvehesse.

Igyekeznek jó gépek szállítása által a gazdaközönség bizalmát kiérdemelni.

10-4

Kölcsön zsák.

5000 darab ujsákkal szaporítottam a zsákkölcsön készletemet a cséplés idényre; tehát úgy a termelőknek a csépléshez, mint a gabona kereskedőknek, kölcsön-zsákkal, a legjobb minőségben készséggel rendelkezésére állok.

Buk Adolf

tüzifa és szénkereskedő
zsák-kölcsön üzlete

Szarvason piac-tér.

3-3